28. Финансови инструменти – справедливи стойности и управление на риска

(а) Счетоводни класификации и справедливи стойности

Таблицата показва балансовите и справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви, включително нивата им в йерархията на справедливите стойности. Не е включена информация за справедливите стойности, ако балансовата стойност е разумно приближение на справедливата стойност:

31 декември 2019					**Справедлива стойност**			
В хиляди лева	*Бел.*	**Финансови активи по амортизирана стойност**	**Други финансови пасиви**	**Общо**	**Ниво 1**	**Ниво 2**	**Ниво 3**	**Общо**
Финансови активи, които не се оценяват по справедлива стойност								
Вземания по договори за цесия	*16*	89,003	-	89,003	-	-	104,270	104,270
Търговски и други вземания	*17*	-	1,267	1,267	-	-	-	-
Пари и парични еквиваленти	*19*	-	969	969	-	-	-	-
		89,003	2,236	91,239	-	-	104,270	104,270
Финансови пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност								
Заеми от свързани лица	*22*	(82,050)	-	(82,050)	-	-	-	-
Търговски и други задължения	*23*	-	(1,411)	(1,411)	-	-	-	-
		(82,050)	(1,411)	(83,460)	-	-	-	-

31 декември 2018					**Справедлива стойност**			
В хиляди лева	*Бел.*	**Финансови активи по амортизирана стойност**	**Други финансови пасиви**	**Общо**	**Ниво 1**	**Ниво 2**	**Ниво 3**	**Общо**
Финансови активи, които не се оценяват по справедлива стойност								
Вземания по договори за цесия	*16*	87,896	-	87,896			110,598	110,598
Търговски и други вземания	*17*	686	-	686				
Пари и парични еквиваленти	*19*	2,205	-	2,205				
		90,787	-	90,787			110,598	110,598
Финансови пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност								
Заеми от свързани лица	*22*		(83,370)	(83,370)				
Търговски и други задължения	*23*	-	(991)	(991)				
		-	(84,361)	(84,361)				

В изложената таблица Дружеството оповестява справедливата стойност на всеки клас финансови активи и пасиви по начин, който позволява информацията да бъде сравнима с балансовата стойност. Също така, Дружеството е направило равнение на активите към различните категории финансови инструменти, както е формулирано в МСФО 9 *Финансови инструменти.*

В горепосочените данни и съгласно изискванията за класификация по МСФО 9, финансовите активи ,отчитани по амортизируема стойност са отразени като ниво 3, а Търговските и други вземания, пари и парични еквиваленти, заеми от свързани лица, както и Търговски и други задължения, са отразени като ниво 1.

28. Финансови инструменти – справедливи стойности и управление на риска (продължение)

(а) Счетоводни класификации и справедливи стойности (продължение)

Ръководството счита, че балансовата стойност на заемите получени от свързани лица са разумно приближение на справедливата стойност, тъй като лихвените нива са определени на пазарен принцип.

Справедливата стойност на вземанията по договори за цесии е изчислена чрез дисконтиране на очакваните парични потоци от следващите години с официалния среден лихвен процент на БНБ за продукти близки до категориите изкупени финансови активи към 31 декември 2019 и 31 декември 2018 г.

(б) Управление на финансовия риск

Дружеството има експозиция към следните рискове от употребата на финансови инструменти:

- кредитен риск
- ликвиден риск
- пазарен риск

Тази бележка представя информация за експозицията на Дружеството към всеки един от горните рискове, целите на Дружеството, политиките и процесите за измерване и управление на риска, и управлението на капитала на Дружеството. Допълнителни количествени оповестявания са включени в бележките към финансовия отчет.

(i) Основни положения за управление на риска

Ръководството носи отговорността за установяване и надзор над политиките за управление на рисковете на Дружеството. Политиките за управление на риска са основани, за да идентифицират и анализират рисковете, пред които се изправя Дружеството, да определят допустимото ниво на риска и контролите, и да съблюдават рисковете и спазването на ограниченията. Системите и политиките за управление на риска се преглеждат редовно, за да отразят промените в пазарните условия и дейността на Дружеството.

(ii) Кредитен риск

Кредитният риск за Дружеството се състои от риск от финансова загуба ако клиент или страна по финансов инструмент не успее да изпълни своите договорни задължения. Кредитният риск произтича основно от вземания от клиенти и портфейли от вземания.

Вземания по договори за цесия

Експозицията към кредитен риск е в резултат на индивидуалните характеристики на отделните вземания. Въпреки това, ръководството отчита демографските данни на клиенти на Дружеството, включително риск от неизпълнение на индустрията и страната, в която клиентите оперират, тъй като тези фактори могат да окажат влияние върху кредитния риск, особено в момента на влошаващи се икономически условия.

Дружеството придобива портфейли както от обезпечени, така и от необезпечени банкови заеми, които вече са обезценени преди придобиването. Това са заеми, за които Дружеството счита, че няма да може да събере изцяло дължимата главница и лихва съгласно клаузите в договора, тъй като са придобити на стойност значително по-ниска от номиналната.

28. Финансови инструменти – справедливи стойности и управление на риска (продължение)

(б) Управление на финансовия риск (продължение)

(ii) Кредитен риск (продължение)

Концентрация в сектори

Дружеството наблюдава концентрацията на кредитен риск по сектори. Анализ на концентрацията на кредитен риск от портфейли от вземания към края на отчетния период е посочен по-долу:

В хиляди лева	2019	2018
Предоставени заеми на физически лица	61,066	75,679
Небанкови заеми	4,559	6,352
Заеми към малки и средни предприятия	9,389	3,618
Стокови кредити	186	310
Ипотеки	13,708	1,751
Кредитни карти	95	186
	89,003	87,896

Гаранции

Политиката на Дружеството е да предоставя финансови гаранции само след одобрение от компанията-майка. Към 31 декември 2019 г. няма издадени гаранции (2018: няма).

Експозиция към кредитен риск

Балансовата стойност на финансовите активи, представлява максималната експозиция към кредитен риск. Максималната експозиция към кредитен риск към датата на отчета е:

В хиляди лева	*Бел.*	2019	2018
Финансови активи от вземания по договори за цесия	16	89,003	87,896
Търговски и други вземания	17	1,267	686
Пари и парични еквиваленти	19	969	2,204
		91,239	90,786

Към датата на финансовия отчет, всички търговски вземания и вземания, включени в портфейли от вземания са деноминирани в лева и са от длъжници от България.

Загуби от обезценка

Търговски вземания

Търговските вземания от 1,267 хил. лв. към 31 декември 2019 г. (2018: 686 хил. лв.) Дружеството счита за нито просрочени, нито обезценени (дължими в рамките на 30 дни) и Ръководството е направило анализ за обезценка и счита, че тя е несъществена към датата на финансовия отчет.

28. Финансови инструменти – справедливи стойности и управление на риска (продължение)

(б) Управление на финансовия риск (продължение)

(ii) Кредитен риск (продължение)

Загуби от обезценка (продължение)

Вземания по цесии

Вземанията по цесии се преглеждат за обезценка поне веднъж към датата на отчетния период и в съответствие с преценката на Дружеството за очакваните бъдещи събирания.

Дружеството вярва, че вземанията по цесии са събираеми, на базата на минал опит и задълбочен анализ на кредитния риск на клиентите, включително кредитните им рейтинги, където това е приложимо.

Обезпечения

Към 31 декември 2019 г. Дружеството притежава заложено имущество като офис помещения, складове, магазини, земи и други като обезпечения за част от портфейлите от вземания в размер на 13,708 хил. лв. Към 31 декември 2018 г. експозициите, обезпечени със залози, са в размер на 1,751 хил. лв.

Пари и парични еквиваленти

Дружеството разполага с пари и парични еквиваленти във финансови институции в размер на 969 хил. лв към 31 декември 2019 (2018: 2,205 хил. лв), което представлява максималната експозиция за тези активи. Парите и паричните еквиваленти са във финансови институции, които са с рейтинг между A- и BBB- определен от световно признати рейтингови агенции.

Дружеството е направило изчисление за обезценка на пари и парични еквиваленти на база 12-месечна очаквана кредитна загуба, отразяваща краткосрочните падежи на експозиите, и счита получения резултата за несъществен към датата на финансовия отчет.

(iii) Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът, че Дружеството ще има трудности при изпълнение на задълженията, свързани с финансовите пасиви, които се уреждат в пари или чрез друг финансов актив. Подходът на Дружеството за управление на ликвидността е да се осигури, доколкото е възможно, че винаги ще има достатъчно ликвидност, за да изпълни задълженията си, както при нормални, така и при стресови условия, както и без да се понесат неприемливи загуби или да се навреди на репутацията на Дружеството.

Дружеството прилага финансово планиране, за да подсигури че ще е способно да посрещне разходите и задълженията, когато станат дължими след 30 дни, включително плащане на финансови задължения. Този процес на планиране изключва потенциалното влияние на стресови условия, които не могат да бъдат разумно предсказани, като природни бедствия. Също така, към 31 декември 2019 г. Дружеството има подписани договори за заеми с EOS Finance за 82,050 хил. лв. (2018: 83,370 хил. лв.).

28. Финансови инструменти – справедливи стойности и управление на риска (продължение)

(б) Управление на финансовия риск (продължение)

(iii) Ликвиден риск (продължение)

По-долу са договорните падежи на финансови пасиви, включително очаквани плащания на лихви, изключващи ефекта от договорености за нетиране:

В хиляди лева	Отчетна стойност	Договорни парични потоци	До 6 месеца	6-12 месеца	1-2 години	2-5 години	Повече от 5 години
31 декември 2019							
Заеми от свързани лица	81,907	(83,863)	(21,437)	(15,408)	(47,018)	-	-
Начислени лихви	143	(143)	(143)	-	-	-	-
Пасиви по лизинг	289	(290)	(61)	(60)	(42)	(127)	-
Търговски и други задължения	1,411	(1,411)	(1,411)	-	-	-	-
	83,750	(85,707)	(23,052)	(15,468)	(47,060)	-	-
31 декември 2018							
Заеми от свързани лица	83,187	(85,152)	(18,835)	(13,440)	(52,877)	-	-
Начислени лихви	183	(183)	(183)	-	-	-	-
Търговски и други задължения	991	(991)	(991)	-	-	-	-
	84,361	(86,326)	(20,009)	(13,440)	(52,877)	-	-

Не се очаква, че паричните потоци включени в падежния анализ могат да възникнат значително по-рано или на значително различни суми с изключение на Заема от свързани лица, който може да бъде предоговарян, ако има нужда от парични средства за инвестиции.

Дружеството не е оповестило договорените парични потоци за портфейлите от вземания, тъй като счита, че очакваните постъпления са в значителна степен променливи и вземанията са вече обезценени когато са придобити, затова оповестяването на договорените парични потоци няма да е от полза.

(iv) Пазарен риск

Пазарен риск е рискът при промяна на пазарните цени, като курс на чуждестранна валута, лихвени проценти или цени на капиталови инструменти, доходът на Дружеството или стойността на неговите инвестиции да бъдат засегнати. Целта на управлението на пазарния риск е да се контролира експозицията към пазарен риск в приемливи граници като се оптимизира възвръщаемостта.

Валутен риск

Като цяло, Дружеството не е изложено на значителен валутен риск, защото покупките, продажбите и портфейлите от вземания са изцяло в лева. Ръководството счита, че Дружеството не е изложено на значителен валутен риск към датата на финансовия отчет.

28. Финансови инструменти – справедливи стойности и управление на риска (продължение)

(б) Управление на финансовия риск (продължение)

(iv) Пазарен риск (продължение)

Лихвен риск

Кредитните линии, според които Дружеството получава финансиране са с фиксиран лихвен процент. Дружеството няма договори за лихвен суап и не прилага отчитане на хеджирането в тази връзка.

Анализ на чувствителността на справедливата стойност на финансовите инструменти с фиксирана лихва

Дружеството не отчита финансови активи и пасиви с фиксирана лихва по справедлива стойност в печалби и загуби, и Дружеството не определя деривативи (лихвени суапове) като хеджиращи инструменти по модела на отчитане на хеджинг на справедлива стойност. Поради това, промени в лихвените нива към датата на баланса не биха засегнали печалби и загуби.

(в) Управление на капитала

Политиката на Дружеството е да се подържа силна капиталова база, така че да се поддържа доверието на инвеститорите, кредиторите и на пазара като цяло, и да могат да се осигурят условия за развитие на бизнеса в бъдеще.

Целта на Дружеството е да се постигне баланс между високата възвръщаемост, което може да е следствие от високите нива на външно финансиране и изгодите и сигурността на по-високата капиталова база.

През годината не е имало промени в подхода за управлението на капитала на Дружеството, както и в сравнение с миналата година.

Дружеството е предмет на специфични капиталови изисквания според изискванията на Наредба 26 за Финансовите институции на БНБ. Дружеството не е предмет на други специфични капиталови изискавания наложени или според законови изисквания, или според договорни задължения.

29. Оперативен лизинг (МСС 17)

Оперативен лизинг на офис в София

През декември 2009 г. Дружеството сключи 10-годишен договор за наем на помещения и заплати депозит в размер на 65 хил. лв. През следващите години този договор беше анексиран няколко пъти и според последния валиден анекс от 1 януари 2018 г. месечният наем за офис помещенията е 56 хил. лв. Договорът изтича на 31 декември 2019 година и Дружеството го е подновило с подписване на нов договор за 3 години, който ще бъде отразен в нота 14 в отчета на Дружеството за 2020 година.

Оперативен лизинг на офис в Стара Загора

През февруари 2016 г. Дружеството сключи договор за наем на помещения за срок от една година с опция за продължяване с още една година и заплати депозит в размер на хиляда лева. Съгласно договора месечният наем за офис помещенията е 2,5 хил. лева. Този договор Дружеството е прекратило към 31 август 2019 година и е подписала нов за срок от 3 години, който е отразен в нота 14.

29. Оперативен лизинг (МСС 17) (продължение)

Оперативен лизинг на превозни средства

През октомври 2015 г. автомобил беше нает по договор за оперативен лизинг. През ноември 2017 г. още един автомобил беше нает чрез договор за оперативен лизинг. През ноември 2018 г. Дружеството сключва нов договор за оперативен лизинг на автомобил, но първото плащане по него се осъществява през февруари 2019 г. Дружеството не разполага с опция за закупуване на тези автомобили в края на периода на договорите и не възникват каквито и да било потенциални задължения за Дружеството по отношение на тези лизингови договори. Сроковете на действие на опретивните лизинги на компанията са до края на 2019 година и поради тази причина Дружеството се възползва от възможността, която дава МСФО 15 и не рекласифицира годишния си финансов отчет.

Бъдещите неотменяеми плащания по оперативни лизинги към 31 декември са както следва:

В хиляди лева	**2019**
По-малко от година	54
Между една и пет години	-
Повече от пет години	-
	54

30. Събития след датата на отчетния период

На 11.03.2020 г. Световната здравна организация обяви наличието на пандемия от коронавирус (Covid-19) и на 13.03.2020 г. Народното събрание на Република България въведе извънредно положение в страната. Тъй като към датата на одобрение за издаване на на финансовия отчет развитието на пандемията на национално и международно ниво е все още непредсказуемо и мерките, предприемани от държавните власти, са изключително динамични, ръководството на Дружеството не е в състояние да оцени влиянието на коронавирус пандемията върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността му, но счита, че е възможно да има негативен ефект върху дейността на Дружеството. Ръководството на Дружеството следи развитието на икономическата обстановка и ще предприеме всички възможни мерки, за да ограничи негативния ефект върху финансовото състояние и резултатите от дейността.

Между датата, към която е съставен годишният финансов отчет и датата на неговото одобрение не са настъпили други събития, които биха изисквали корекции или допълнителни оповестявания в този финансов отчет.

31. База за измерване

Този финансов отчет е изготвен на базата на историческата стойност, с изключение на провизията за задължения при пенсиониране, която е изготвена на база настояща стойност на задължението.

32. Значими счетоводни политики

Дружеството е приложило последователно значимите счетоводни политики представени по-долу за всички периоди, представени в този финансов отчет.

(а) Чуждестранна валута

Операциите с чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Паричните активи и пасиви, деноминирани в чужда валута към датата на финансовия отчет, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс на датата на финансовия отчет. Печалба или загуба от курсови разлики, произтичащи от парични позиции, е разликата между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащанията през периода и амортизираната стойност в чуждестранна валута превалутирана по курса в края на периода. Непарични активи и пасиви деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към която е определена справедливата стойност. Курсови разлики, възникващи от превалутирането във функционалната валута се отчитат в печалби и загуби. Непаричните активи и пасиви, отчитани по историческа стойност в чуждестранна валута се представят във функционалната валута по курса на транзакцията във връзка, с която са признати.

(б) Финансови инструменти

(i) Признаване и първоначално измерване

Вземания по договори за цесия, търговски и други вземания се признават, когато са възникнали. Всички други финансови активи и пасиви са първоначално признати, когато Дружестовто става страна по договорните условия на инструмента.

Финансов актив (освен търговските вземания без съществен компонент на финансиране) или финансов пасив се измерва първоначално по справедлива стойност плюс, за позиции, които не се отчитат по справедлива стойност през печалба и загуба (ССППЗ), разходи по сделката, които са пряко свързани с неговото придобиване или издаване. Търговски вземания без съществен компонент на финансиране се измерват първоначално по съответната им цена на сделката (транзакционна стойност).

Закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка са активи с кредитна обезценка при първоначалното им признаване. Финансов актив е с кредитна обезценка, когато са настъпили едно или повече събития, оказващи неблагоприятно въздействие върху очакваните бъдещи парични потоци от този финансов актив. Следните характеристики са индикатори за такива събития:

- значителни финансови затруднения на кредитополучателя или емитента;
- нарушаване на договора като неизпълнение или просрочие;
- по икономически или договорни причини, свързани с финансовото затруднение на клиентите, Дружеството прави отстъпки на клиентите, каквато не би направило при други обстоятелства;
- става вероятно, че клиентът ще бъде обявен в несъстоятелност или ще подлежи на друго финансово оздравяване;
- изчезване на активен пазар за този финансов актив заради финансови затруднения; или
- закупуване или първоначално създаване на финансов актив с голям отбив, който отразява понесени кредитни загуби.

32. Значими счетоводни политики (продължение)

(б) Финансови инструменти (продължение)

(i) Признаване и първоначално измерване (продължение)

Идентифицирането на самостоятелно събитие може да не е възможно и влошаването на кредитния рейтинг на финансовия актив да е причинено по-скоро от комбинирания ефект на няколко събития.

(ii) Класификация и последващо измерване

Финансови активи

При първоначално признаване финансов актив се класифицира като оценяван по: справедлива стойност, ССДВД – дългова инвестиция; ССДВД – капиталова инвестиция; или по ССППЗ.

Финансовите активи не се рекласифицират след тяхното първоначално признаване, освен ако Дружеството промени бизнес модела за управление на финансови активи, в който случай всички засегнати финансови активи се рекласифицират от първия ден на първия отчетен период, следващ промяната в бизнес модела.

Финансов актив се оценява по амортизирана стойност, ако отговаря и на двете условия и не е определен по ССППЗ:

- държи се в бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Дълговата инвестиция се измерва по ССДВД ако отговаря едновременно на следните две изисквания и не е предназначена за измерване по ССППЗ:

- тя се държи в бизнес модел, чиято цел се постига чрез събиране на договорни парични потоци и продажба на финансови активи; и
- съгласно нейните договорни условия на определени дати възникват парични потоци, които са само плащания на главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Всички финансови активи, които не се класифицират като измервани по амортизирана стойност или по ССДВД, както е описано по-горе, се измерват по ССППЗ. При първоначалното признаване Дружеството може еднократно да определи финансов актив, който иначе отговаря на изискванията да бъде измерван по амортизирана стойност или по ССДВД като ССППЗ, ако това ще елиминира или значително ще редуцира счетоводните несъответствия, които иначе биха възникнали.

При първоначалното признаване на закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка не се признава обезценка, вместо това очакваните кредитни загуби за целия срок на актива се взимат предвид при изчислението на ефективния лихвен процент.

32. Значими счетоводни политики (продължение)

(б) Финансови инструменти (продължение)

Финансови активи – Оценка на бизнес модела

Дружеството прави оценка на целите на бизнес модела, по който даден финансов актив се държи на ниво портфейл, тъй като това най-добре отразява начина, по който се управлява бизнеса и се предоставя информация на ръководството. Иформацията, която се взема под внимание включва:

- посочените политики и цели на портфейла и действието на тези политики на практика. Включително дали стратегията на ръководството се фокусира върху получаване на договорния лихвен доход, поддържане на определен профил на лихвения процент, съпоставяне на продължителността на финансовите активи с продължителността на всякакви свързани задължения или очаквани парични потоци или реализиране на парични потоци чрез продажба на активите;
- как се оценява и отчита дейността на портфейла пред ръководството на Дружеството;
- рисковете, които засягат представянето на бизнес модела (и финансовите активи, държани в рамките на този бизнес модел) и как се управляват тези рискове;
- как се компенсират управителите на бизнеса - напр. дали компенсацията се основава на справедливата стойност на управляваните активи или на събраните договорни парични потоци; и
- честотата, обема и периода на продажбите на финансови активи в предходни периоди, причините за такива продажби и очакванията за бъдещи продажби.

Прехвърлянето на финансови активи на трети страни в сделки, които не отговарят на условията за отписване, не се считат за продажби за тази цел, в съответствие с продължаващото признаване на активи от Дружеството.

Финансовите активи, които се държат за търгуване или се управляват и чието изпълнение се оценява на база справедливата стойност, се оценяват на база ССППЗ.

Финансови активи – Оценка дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихва

За целите на тази оценка, „главницата“ се определя като справедливата стойност на финансовия актив при първоначално признаване. „Лихвата“ се определя като възнаграждение за стойността на парите във времето и за кредитния риск, свързан с непогасената главница през определен период от време и за други основни рискове и разходи по кредитиране (напр. ликвиден риск и административни разходи), както и марж на печалбата.

При оценката дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихви, Дружеството разглежда договорните условия на инструмента. Това включва оценка дали финансовият актив съдържа договорна клауза, която би могла да промени времето или сумата на договорните парични потоци, така че тя да не отговаря на това условие. При извършването на тази оценка Дружеството взима предвид:

- условни събития, които биха променили размера или времето на паричните потоци;
- условия, които могат да коригират договорната купонна лихва, включително характеристиките с променлива лихва;
- характеристикитре за предплащане и удължаване; и
- условия, които ограничават претенциите на Дружеството към парични потоци от определени активи (например характеристики без право на регрес).

32. Значими счетоводни политики (продължение)

(б) Финансови инструменти (продължение)

Финансови активи – Оценка дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихва (продължение)

Характеристика за предплащане съответства на критериите за плащане само на главница и лихви, ако предплащането представлява неизплатена сума на главницата и лихвата върху неизплатената главница, която може да включва разумна допълнителна компенсация за предсрочно прекратяване на договора. Освен това, финансов актив, придобит с отстъпка или премия, до договорната му номинална сума, функция, която позволява или изисква предплащане в размер, който представлява по същество номиналната сума, плюс натрупана (но неизплатена) договорна лихва (която може да включва и разумна допълнителна компенсация за предсрочно прекратяване) се счита за съответстващ с този критерий, ако справедливата стойност на предплащането е незначителна при първоначалното признаване.

Финансови активи - Последващо измерване и печалби и загуби

Финансови активи, отчетени по ССППЗ	Тези активи се оценяват в последствие по справедлива стойност. Нетните печалби и загуби, включително доходи от лихви и дивиденти, се признават в печалбата или загубата, освен за деривативите определени за хеджиращи инструменти, за които се прилага отчитане на хеджирането.
Финансови активи по амортизирана стойност	Тези активи се оценяват в последствие по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективната лихва. Амортизираната стойност е се намаля със загубите от обезценка. Приходите от лихви, печалбите и загубите от валутно-курсови разлики и обезценката се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба от отписване се признава в печалбата или загубата.
Дългови инвестиции, отчетени по ССДВД	Тези активи се оценяват в последствие по справедлива стойност. Приходите от лихви, изчислени по метода на ефективната лихва, печалбите и загубите от валутно-курсови разлики и обезценката се признават в печалбата или загубата. Други нетни печалби и загуби се признават в ДВД. При отписването печалбите и загубите натрупани в ДВД се рекласифицират към печалбата или загубата.
Капиталови инвестиции, отчетени по ССДВД	Тези активи се измерват впоследствие по справедлива стойност. Дивидентите се признават като приход в печалбата или загубата, освен ако дивидентът не представлява ясно възстановяване на част от стойността на инвестицията. Други нетни печалби и загуби се признават в ДВД и не се рекласифицират към печалбата или загубата.

32. Значими счетоводни политики (продължение)

(б) Финансови инструменти (продължение)

Финансови пасиви – Класификация, последващо измерване и печалби и загуби

Финансовите пасиви се класифицират по амортизирана стойност или по ССППЗ. Финансовият пасив се класифицира по ССППЗ, ако е класифициран като държан за продажба, като деривати или обозначен като такъв при първоначалното признаване. Финансовите пасиви по ССППЗ се измерват по справедлива стойност, а нетните печалби и загуби, включително разходите за лихви, се признават в печалбата или загубата. Другите финансови пасиви впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективната лихва. Разходите за лихви и валутните печалби и загуби се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба от отписване също се признава в печалбата или загубата.

(iii) Отписване

Финансови активи

Дружеството отписва финансов актив, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато се прехвърлят правата за получаване на договорните парични потоци от сделка, при която по същество всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив са прехвърлени или при която Дружеството не прехвърля и не запазва по същество всички рискове и изгоди от собствеността, нито запазва контрол върху финансовия актив.

Дружеството сключва сделки, при които прехвърля активи, признати в отчета за финансовото състояние, но запазва всички или почти всички рискове и ползи от прехвърлените активи. В тези случаи прехвърлените активи не се отписват.

Финансови пасиви

Дружеството отписва финансов пасив, когато договорните задължения са изпълнени, анулирани или изтекли. Дружеството също така отписва финансов пасив, когато неговите условия се променят и паричните потоци от модифицирания пасив са съществено различни, като в този случай се признава нов финансов пасив по справедлива стойност, който се базира на променените условия.

При отписване на финансов пасив разликата между балансовата стойност и платеното възнаграждение (включително всички прехвърлени непарични активи или поети задължения) се признава в печалбата или загубата.

(iv) Компенсирано представяне

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и нетната сума се представя в отчета за финансовото състояние, тогава и само тогава, когато Дружеството има законово право да компенсира сумите и възнамерява или да ги уреди на нетна база, или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

32. Значими счетоводни политики (продължение)

(в) Обезценка

(i) Не-деривативни финансови активи

Финансови инструменти и активи по договори

Дружеството признава загуба от обезценка за очакваните кредитни загуби (ОКЗ) за:

- финансови активи оценявани по амортизирана стойност;
- дългови инвестиции, оценявани по ССДВД; и
- активи по договори.

Дружеството измерва загубата от обезценка по стойност равна на ОКЗ за целия живот на финансовия актив, освен за следните, за които се измерва ОКЗ за 12-месечен период:

- дългови ценни книжа, за които е определено, че имат нисък кредитен риск към отчетната дата; и
- други дългови ценни книжа и банкови салда, за които кредитният риск (т.е. рискът от неизпълнение през очаквания живот на финансовия инструмент) не е нараснал значително от първоначалното признаване.

Загуба от обезценка на търговските вземания и активите по договор винаги се оценяват в размер равен на ОКЗ за период от 12 месеца.

При определяне дали кредитният риск на даден финансов актив е нараснал значително след първоначалното признаване и при оценяването на ОКЗ, Дружеството взима предвид разумнатата и обоснована информация, която е подходяща и достъпна без излишни разходи или усилия. Това включва както количествена, така и качествена информация и анализ, основани на историческия опит на Дружеството и обоснована кредитна оценка и включваща прогнозна информация.

Дружеството приема, че кредитният риск по даден финансов актив е нараснал значително, ако просрочието е по-голямо от 30 дни.

Дружеството счита, че финансовия актив е в неизпълнение, когато:

- е малко вероятно кредитополучателят да изплати кредитните си задължения към Дружеството в пълен размер, без да изисква от Дружеството действия като реализиране на гаранция (ако има такава); или
- финансовите активи, за които просрочето е по-голямо от 90 дни.

Измерване на ОКЗ

ОКЗ са вероятностно претеглени приблизителни оценки на кредитните загуби. Кредитните загуби се отчитат по настояща стойност на всички парични дефицити (тоест разликата между дължимите паричните потоци, които се дължат от едно дружество в съответствеие с договора и паричните потоци, които Дружеството очаква да получи).

ОКЗ са дисконтират с ефективния лихвен процент на финансовия актив.

Към всяка отчетна дата Дружеството оценява дали финансовите активи, отчитани по амортизирана стойност и дълговите ценни книжа на ССДВД, са с кредитна обезценка.

Финансовият актив е с кредитна обезценка, когато едно или повече събития е възникнало, което има определено влияние върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив. Доказателствата, че финансов актив е кредитно обезценен включват следните наблюдаеми данни:

32. Значими счетоводни политики (продължение)

(в) Обезценка (продължение)

(i) Не-деривативни финансови активи (продължение)

- значителни финансови затруднения на кредитополучателя или емитента;
- нарушение на договор като неизпълнение или просрочие над 90 дни;
- преструктурирането на заем или аванс от Дружеството при условия, които Дружеството не би разгледала иначе;
- вероятно е кредитополучателят да влезе в несъстоятелност или друга финансова реорганизация; или
- изчезването на активен пазар за ценна книга, поради финансови затруднения.

ОКЗ на закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка

Очакваните кредитни загуби за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка са винаги равни на очакваните кредитни загуби за целия срок на актива. Независимо от това, към отчетната дата Дружеството признава единствено кумулативните промени в очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента след първоначалното признаване като коректив за загуби за закупените или първоначално създадените финансови активи с кредитна обезценка.

Към всяка отчетна дата Дружеството признава в печалбата или загубата стойността на промяната в очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента като загуба или обратно проявление на обезценка.

Дружеството признава благоприятните промени в очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента като обратно проявление на обезценка, дори ако стойността на тези благоприятни промени е по-голяма от признатите преди това загуби от обезценки в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Модифициране закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка

Когато договорните парични потоци на закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка бъдат предоговорени или модифицирани по друг начин и предоговарянето или модифицирането не води до отписването на този финансов актив, печалбата или загубата от модификацията е разликата между:

- брутната балансова стойност на финансовия актив преди модификацията; и
- преизчислената брутна балансова стойност.

Преизчислената брутна балансова стойност представлява настоящата стойност на очакваните бъдещи парични плащания през живота на модифицирания финансов актив, дисконтиран с коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент преди модификацията.

32. Значими счетоводни политики (продължение)

(в) Обезценка (продължение)

(i) Не-деривативни финансови активи (продължение)

Представяне на загуба от обезценка за ОКЗ в отчета за финансовото състояние

Загуби от обезценка на финансови активи измерени по амортизирана стойност се приспадат от брутната балансова стйност на активите. За дългови ценни книжа по ССДВД, загубата от обезценка се отразява в печалбата или загубата и се признава в ДВД.

Отписване

Брутната балансова стойност на финансов актив се отписва, когато Дружеството няма разумни очаквания за възстановяване на финансов актив в неговата цялост или част от него. За индивидуални клиенти Дружеството има политика на отписване на брутната балансова стойност, когато финансовият актив е просрочен със 180 дни въз основа на историческия опит от възстановявания на подобни активи. За корпоративни клиенти Дружеството извършва индивидуална оценка по отношение на времето и размера на отписването въз основа на това дали има разумно очакване за възстановяване. Дружеството не очаква значително възстановяване на отписаната сума. Финансовите активи, които обаче са отписани, все още могат да бъдат предмет на дейност по принудително изпълнение, за да се спазят процедурите на Дружеството за възстановяване на дължимите суми.

(ii) Не-финансови активи

Към всяка отчетна дата Дружеството преглежда балансовите стойности на нефинансовите си активи (различни от инвестиционни имоти и отсрочени данъчни активи), за да определи дали има индикации за обезценка. Ако има такива индикации, се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива.

За целта на теста за обезценка, активи, които не могат да бъдат тествани индивидуално, се групират заедно в най-малката възможна група активи, генерираща парични постъпления от продължаваща употреба, които са в голяма степен независими от паричните постъпления от други активи или ОГПП.

Възстановимата стойност на актив или ОГПП е по-високата от неговата стойност в употреба и справедливата му стойност, намалена с разхода по продажба. Стойността в употреба се базира на бъдещите парични потоци дисконтирани до сегашната им стойност, като се прилага дисконтов процент преди данъци, отразяващ текущите пазарни преценки за цената на парите във времето и риска специфичен за актива или за ОГПП.

Загуба от обезценка се признава в случай, че балансовата стойност на един актив или ОГПП превишава неговата възстановима стойност.

Загуби от обезценка се признават в печалби и загуби. Те се разпределят в намаление на балансовите стойности на активите в ОГПП пропорционално.

Загуба от обезценка се възстановява само до такава степен, че балансовата стойност на актива не надвишава балансовата стойност, която би била определена, след приспадане на амортизация, ако загуба от обезценка не е била признавана.

32. Значими счетоводни политики (продължение)

(г) Имоти, машини и съоръжения

(i) Признаване и оценка

Имотите, машините, съоръженията и оборудването се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупани амортизации и загуби от обезценка.

Цената на придобиване включва разходите пряко отнасящи се до привеждане на актива до местоположение и състояние необходими за неговата експлоатация; първоначална приблизителна оценка на разходите за демонтаж и преместване на актива и за възстановяване на площадката, на която е разположен актива и капитализирани разходи за лихви.

Когато в имотите, машините, съоръженията и оборудването се съдържат компоненти (главни компоненти) с различна продължителност на полезен живот, те се отчитат отделно.

Печалби и загуби при отписване на имоти, машини и съоръжения се определят като се сравняват постъпленията с балансовата стойност на актива, и се признават нетно в други приходи в печалби и загуби.

(ii) Последващи разходи

Възникнали последващи разходи, за да се подмени част от актив от имотите, машините, съоръженията и оборудването, се капитализират в съответния актив, само когато е вероятно предприятието да получи в бъдеще икономически ползи, свързани с тази част от актива и разходите могат да бъдат оценени надеждно. Балансовата стойност на подменената част се отписва. Разходи за ежедневно обслужване на активите се признават в печалби и загуби като разход в момента на възникването им.

(iii) Амортизация

Имоти, машини, съоръжения и оборудване се амортизират от началото на следващия месец, през който са инсталирани и са готови за употреба, или за придобитите по стопански начин, от началото на месеца, следващ месеца, когато актива е завършен и е готов за употреба. Амортизацията се изчислява на база на амортизируемата стойност на актива, която е неговата първоначална себестойност.

Амортизацията се начислява в печалби и загуби на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на имотите, машините, съоръженията и оборудването, които се отчитат отделно, тъй като това отразява очаквания начин на консумиране на бъдещите икономически ползи от актива. Амортизация на придобити активи при условията на финансов лизинг се начислява за по-късия измежду срока на договора и техния полезен живот, освен в случаите когато е почти сигурно придобиването на собствеността върху тях до края на срока на договора. Земята не се амортизира. Разходите за амортизации започват да се начисляват от месеца, следващ месеца на въвеждане в експлоатация на актива.

Очакваните срокове на полезен живот са както следва:

- Машини 10 - 12 години
- Съоръжения и оборудване 6 - 7 години
- Компютърно оборудване 4 години
- Автомобили 5 години

Методите на амортизация, полезният живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка дата на изготвяне на финансов отчет.

32. Значими счетоводни политики (продължение)

(д) Нематериални активи

(i) Признаване

Нематериалните активи, придобити от компанията се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупани амортизации и загуби от обезценка.

(ii) Последващи разходи

Последващите разходи свързани с нематериални активи се капитализират само когато се увеличава бъдещата икономическа изгода от актива. Всички останали разходи се признават като разход в печалби и загуби в момента на тяхното възникване.

(iii) Амортизация

Амортизацията се изчислява на база на амортизируемата стойност на актива, която е неговата първоначална себестойност.

Амортизацията се начислява в печалби и загуби на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на нематериалните активи. Амортизацията започва да тече от месеца следващ месеца на придобиване на актива. Очакваният полезен живот на софтуера е 7 години.

Методите на амортизация, полезният живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка дата на изготвяне на финансов отчет.

(е) Доходи на персонала

(i) Планове с дефинирани вноски

Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на Дружеството да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски, се признават в печалби и загуби текущо.

(ii) Задължения за доходи на персонала при пенсиониране

Дружеството има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионират в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ) в България. Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител, придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две брутни работни заплати. В случай, че работникът или служителят има натрупан стаж от 10 и повече години към датата на пенсиониране, обезщетението е в размер на шест брутни работни заплати. Дружеството не получава финансиране за тези плащания. Разходът за изплащането на тези обезщетения се определя от квалифициран актюер на базата на метода на проектираните кредитни единици.

32. Значими счетоводни политики (продължение)

(е) Доходи на персонала (продължение)

(ii) Задължения за доходи на персонала при пенсиониране (продължение)

Задължението за доходи на персонала при пенсиониране се състои от настоящата стойност на задължението минус непризнатите разходи за услуги от предишни периоди, които не са признати и актюерските печалби и загуби от предходни години.

(iii) Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход когато свързаните с тях услуги се предоставят.

Пасив се признава за сумата която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Дружеството има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно.

(iv) Годишен платен отпуск

Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

(ж) Провизии

Провизия се признава в случаите, когато Дружеството в резултат от минали събития има правно или конструктивно задължение, което е надеждно измеримо, и е вероятно погасяването му да се осъществи за сметка на изходящ поток от икономически ползи. Провизиите се определят чрез дисконтиране на очаквани бъдещи парични потоци с лихвен процент преди данъци, който отразява текущата пазарна стойност на парите във времето и рисковете, специфични за задължението. Олихвяването на дисконтираната стойност се признава като финансов разход.

(i) Съдебни спорове

Където е вероятно определен изходящ поток, съдържащ икономически изгоди, да бъде необходим за покриване на задължение по съдебен спор, Дружеството признава провизия. Провизията се базира на най-добрата оценка дадена от юридическите съветници на Дружеството. В случаите, когато не може да бъде направена надеждна оценка на размера на задължението, се оповестява като условно задължение.

(ii) Обременяващи договори

Провизия за обременяващи договори се признава, когато очакваните ползи за Дружеството от договора са по-ниски от неизбежните разходи за изпълнение на задълженията по договора. Тази провизия се оценява по настоящата стойност на по-ниското от очакваните разходи за прекратяване на договора и очакваните нетни разходи за продължаване на договора. Преди установяване на провизията, Дружеството признава загуба от обезценка на активи, свързани с този договор.

32. Значими счетоводни политики (продължение)

(з) Финансови приходи и разходи

Финансовите приходи и разходи на Дружеството включват:

- приходи от лихви от вземания по цесии;
- лихвени разходи по финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност; и
- лихвен разход от пасиви по лизинг.

Лихвени приходи или разходи се признават, използвайки метода на ефективния лихвен процент. При изчисляване на прихода и разхода за лихви се прилага ефективния лихвен процент към брутната балансова стойност на актива (когато актива не е с кредитна обезценка) или към амортизираната стойност на задължението. За финансови активи, обаче, които не са закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка, но впоследствие са станали финансови активи с кредитна обезценка, прихода от лихви се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент към амортизираната стойност на финансовия актив. Ако финансовият актив вече не е с кредитна обезценка, тогава изчислението на прихода за лихви се прави отново на брутна база.

При изчислението на ефективната лихва за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка, Дружеството прилага коригирания за кредитни загуби, за целия срок на финансовия актив, ефективен лихвен процент към амортизираната стойност при първоначалното признаване.

Получената ефективна лихва се дефинира от Дружеството като коригиран за кредитни загуби ефективен лихвен процент.

(и) Лизинг

Дружеството е приложило МСФО 16 като е използвало модифицирания ретроспективен подход и съответно съпоставимата информация не е преизчислена и продължава да бъде отчитана съгласно МСС 17 и КРМСФО 4. Детайли за счетоводната политика, съгласно МСС 17 и КРМСФО 4 са отделно оповестени.

Политика приложима от 1 януари 2019 г.

В началото на договора Дружеството преценява дали договорът представлява или съдържа лизинг. Договорът представлява или съдържа лизинг, ако по силата на този договор се прехвърля срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време. За да оцени дали по силата на договор се прехвърля правото на контрол над използването на даден актив Дружеството използва дефиницията за лизинг в МСФО 16.

Тази политика се прилага за договори, които са сключени на или след 1 януари 2019 г.

Като лизингополучател

Към началната дата или при промяна на договор, който съдържа лизингов компонент Дружеството разпределя възнаграждението по договора към всеки лизингов компонент на базата на относителната му единична цена. За лизингите на имоти Дружеството е избрало да не отделя нелизинговите компоненти и да отчита лизинговите и нелизинговите компоненти като един лизингов компонент.

32. Значими счетоводни политики (продължение)

(и) Лизинг (продължение)

Политика приложима от 1 януари 2019 г. (продължение)

Като лизингополучател (продължение)

Към началната дата на лизинга Дружеството признава актив с право на ползване и пасив по лизинг. Актива с право на ползване първоначално се оценява по цена на придобиване, която представлява първоначалната стойност на пасива по лизинга, коригирана с всички лизингови плащания направени към или преди началната дата, плюс всички извършени първоначални директни разходи, както и приблизителна оценка на разходите за демонтаж и преместване на основния актив или възстановяване на основния актив или на терена, на който е разположен, намалена с получените стимули по лизинга.

Актива с право на ползване се амортизира последващо на база линейния метод от началната дата до края на срока на лизинга, освен ако лизинга не прехвърля собствеността върху основния актив на Дружеството към края на срока на лизинга или цената на придобиване на актива с право на ползване отразява, че Дружеството ще упражни опция за покупка. В този случай актива с право на ползване ще бъде амортизиран на същата база, както тези имоти или съоръжения или оборудаване. В допълнение актива с право на ползване периодично се намалява със загуби от обезценка, ако се налага и се коригира с определени преоценки на пасива по лизинга.

Пасива по лизинга първоначално се оценява по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са платени към началната дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор или ако той не може да бъде непосредствено определен, Дружеството използва диференциалния си лихвен процент като дисконтов процент.

Дружеството определя диференциалния си лихвен процент, като получава лихвени проценти от различни външни финансиращи източници и прави корекции, за да отрази условията на лизинга и типа на лизингования актив.

Лизинговите плащания, които се включват при определяне на пасива по лизинга включват следното:

- фиксирания плащания, включително фиксираните по същество плащания;
- променливи лизингови плащания, които зависят от индекс или процент, които са оценени според стойността на индекса или процента към началната дата;
- суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност;
- цената на упражняване на опция за покупка, която е достатъчно сигурно, че Дружеството ще упражни, лизингови плащания във възможния период за упражняване на подновяване, ако Дружеството е достъчно сигурно, че ще упражни опцията за удължаване и санкции за по-ранно прекратяване на лизинга, освен ако Дружеството е разумно сигурно, че няма да прекрати лизинга по-рано.

Пасива по лизинга се оценява по амортизирана стойност като се използва ефективния лихвен процент. Пасива се преоценява, когато е налице промяна в бъдещите лизингови плащания, произтичащи от промяна в индекс или процент или ако има промяна в приблизителната оценка на Дружеството за сумата, която се очаква да бъде платена по гаранции за остатъчна стойност, ако Дружеството промени оценката си за това дали ще упражни покупка, удължаване или опция за прекратяване или ако е налице промяна във фиксираните по същество лизингови плащания.

32. Значими счетоводни политики (продължение)

(и) Лизинг (продължение)

Политика приложима от 1 януари 2019 г. (продължение)

Като лизингополучател (продължение)

Когато пасива по лизинга се преоценява по този начин се прави съответна корекция на балансовата стойност на актива с право на ползване или се отчита в печалби и загуби, ако балансовата стойност на актива с право на ползване е намалена до нула.

Дружеството представя активи с право на ползване, които не отговарят на определението за инвестиционен имот и пасивите по лизинга като отделни позиции в отчета за финансовото състояние.

Краткотрайни лизинги и лизинги на активи на ниска стойност

Дружеството е избрало да не признава активи с право на ползване и пасиви по лизинг за лизинги на активи на ниска стойност и краткосрочни лизинги, включително и IT оборудване. Дружеството признава лизинговите плащания, свързани с тези лизинги като разход на линейна база за периода на лизинга.

Политика приложима преди 1 януари 2019 г.

За договори, които са сключени преди 1 януари 2019 г. Дружеството е определило дали споразумението е било или съдържа лизинг на база на оценката дали:

- изпълнението на споразумението е зависило от използването на конкретния актив или активи; и
- споразумението е прехвърляло правото да се използва актива.

Като лизингополучател

Активи, държани по силата на лизинги, различни от финансови лизинги, са класифицирани като оперативни лизинги и не са били признавани в отчета за финансовото състояние на Дружеството. Плащанията по оперативни лизинги са били признавани в печалби и загуби на линейна база за срока на лизинговия договор. Получените стимули по лизинга са признавани като неразделна част от общия лизингов разход за срока на лизинга.

32. Значими счетоводни политики (продължение)

(й) Данък върху печалбата

Данъкът върху печалбата за годината представлява текущи и отсрочени данъци. Данъкът върху печалбата се признава в печалби и загуби, с изключение на този, отнасящ се за статии, които са признати директно в собствения капитал, или в друг всеобхватен доход.

Текущият данък е очакваното данъчно плащане върху облагаемата печалба за годината, прилагайки данъчните ставки в сила към датата на изготвяне на отчета и всички корекции за дължими данъци за предходни години.

Отсрочен данък се признава за временни разлики от първоначално признаване на активи и пасиви при сделка засягаща печалби и загуби за счетоводни или за данъчни цели. Отсрочен данък не се признава за следните временни разлики: първоначално признаване на активи и пасиви в транзакция, която не е бизнес комбинация и която не засяга нито счетоводна, нито данъчна печалба или загуба, и разликите отнасящи се до инвестиции в дъщерни дружества и съвместно контролирани предприятия до размера, в които е вероятно да не бъдат реализирани в обозримо бъдеще. Още, отсрочен данък не се признава за данъчни временни разлики произтичащи от първоначално признаване на търговска репутация. Отсроченият данък се определя според данъчните ставки, които се очаква да бъдат приложими към временните разлики когато те се реализират, на базата на законите, които са в сила или в значителна степен приети към датата на финансовия отчет. Отсрочените данъчни активи и пасиви се нетират ако има правно основание за нетиране на текущи данъчни активи и пасиви и ако те се отнасят до данъци върху печалбата наложени от същите данъчни власти на същото облагаемо, или на различни облагаеми дружества, но те възнамеряват да погасят текущите данъчни задължения и активи на нетна база или тези данъчни активи и пасиви ще се реализират едновременно.

Актив по отсрочени данъци се начислява само до размера, до който е възможно бъдеща облагаема печалба да бъде налична при условие, че неизползваните данъчни загуби и кредити могат да бъдат използвани. Отсрочените данъчни активи се преглеждат към всяка отчетна дата и се намаляват доколкото не е вероятно повече бъдеща изгода да бъде реализирана.

(к) Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Дружеството признава безвъзмездни средства, предоставени от държавата, когато има достатъчна сигурност, че ще бъдат получени и че Дружеството ще изпълни условията, свързани със средствата.

Безвъзмездни средства, свързани с имоти, машини и съоръжения и дълготрайни нематериални активи, се представят в отчета за финансово състояние като отчетната стойност се намали със стойността на дарението до достигане на балансовата стойност на актива. Безвъзмездните средства се признават в печалбата или загубата през целия живот на амортизуемия актив в намаление на амортизационния разход.

33. Нови стандарти и разяснения, които все още не са приложени

Следните нови стандарти, промени в стандартите и разяснения, одобрени за прилагане от ЕК, не са задължителни за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2019 г. и не са били приложени при изготвянето на този самостоятелен финансов отчет. Дружеството планира да приложи тези промени, когато те влязат в сила.

Следните променени стандарти и разяснения не се очаква да имат значителен ефект върху финансовия отчет на Дружеството.

- МСС 1 Представяне на финансови отчети и МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки (изменен) - Дефиниция на същественост, в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕК
- Изменения на референциите към Концептуална рамка за финансово отчитане в сила от 1 януари 2020 г, приети от ЕК

Стандарти и разяснения, които все още не са одобрени за прилагане от ЕК

Ръководството счита, че е подходящо да се оповести, че следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са вече издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), все още не са били одобрени за прилагане от ЕК и съответно не са взети предвид при изготвянето на този самостоятелен финансов отчет. Датите на влизане в сила за тях ще зависят от решението за одобрение за прилагане на ЕК.

Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството. Промените са свързани със следните стандарти:

- МСФО 3 (изменен) – Определение за Бизнес в сила от 1 януари 2020 г., все още не е приет от ЕК
- Изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7: Реформа на референтните лихвени проценти, в сила от 1 януари 2020 г., все още не е приета от ЕК
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени" в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕК
- МСФО 17 „Застрахователни договори" в сила от 1 януари 2021 г., все още не е приет от ЕК